

TELÈFONS MÒBILS I EDUCACIÓ

Entrevista a membres de la Comunitat Educativa sobre l'ús de la telefonia mòbil al centre

Alumnat 1r curs FP Bàsica

1-Coneix la resolució de la Conselleria d'educació sobre l'ús de dispositius mòbils en els centres educatius no universitaris?

Sí

2-Què li sembla aquesta resolució?

Bona i necessària.

3-Per a què utilitzes el mòbil?

Per a tot, per a passar llista, per a posar ltaca, etc.

4-Quantes hores li dediques?

Una mitjana de 3 hores al dia.

5-Series partidari d'exportar aquesta mesura a l'àmbit privat?

No, perquè hi ha gent que treballa amb el mòbil.

6-A quina edat consideres que es podria tindre un mòbil?

A partir dels 16 anys.

7-Digues 3 coses positives i negatives dels dispositius mòbils.

Positives:

Mantindre contacte a distància amb coneguts, consultar informació en qualsevol lloc i moment, i entreteniment

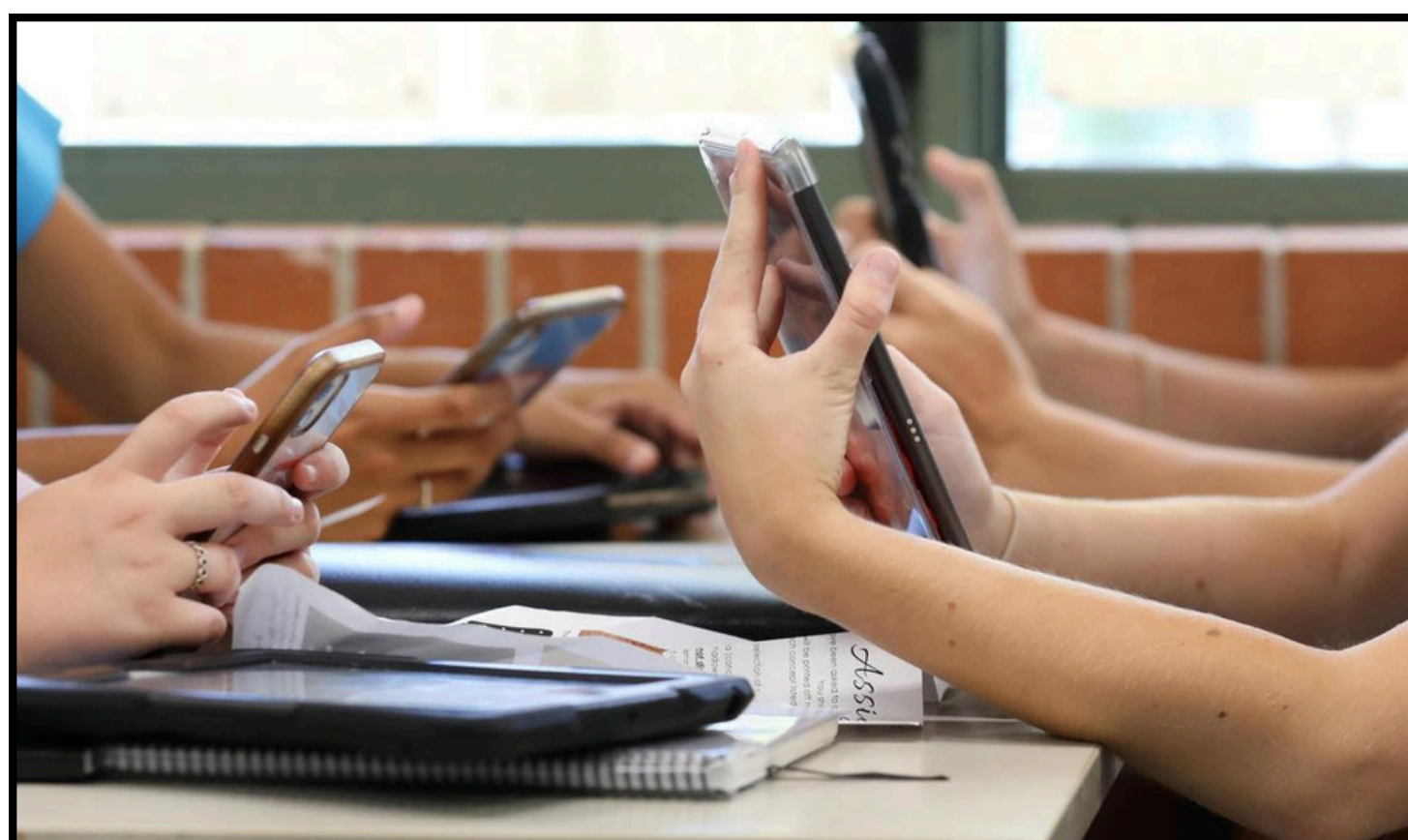
Negatives:

L'adicció que crea el seu ús, pot causar problemes, com per exemple bullying, i no tot el món està preparat per poder tenir mòbil.

8-Creus que el professorat hauria de tindre prohibit el seu ús?

Sí, perquè cal donar exemple.

Entrevistat: Vicente Serra (docent a l'IES Rafelbunyol)

1-Coneix la resolució de la Conselleria d'Educació sobre l'ús de dispositius mòbils en els centres educatius no universitaris?

Sí.

2-Què li pareix aquesta resolució?

Bona però massa estricta.

3-Per a què utilitzes el mòbil?

Per parlar amb la família, buscar informació, etc.

4-Quantes hores li dediques?

1 o 2 hores al dia.

5-Series partidari d' exportar aquesta mesura a l'àmbit privat?

No ho veig necessari.

6-A quina edat consideres que es podria tindre un mòbil?

A partir dels 13 anys.

7-Digues 3 coses positives i negatives dels dispositius mòbils.

Positives:

Escoltar música, parlar amb la resta consultar informació

Negatives:

És adictiu, pot ser una distracció i la informació obtinguda de vegades és falsa. Pot arribar a distraure't.

8-Creus que el professorat hauria de tindre prohibit el seu ús?

Sí, cal donar exemple.

Entrevistat: alumne de CFGM

El Nostre IES

PIIE: Un projecte innovador a l'IES. Reciclatge, educació i connexió amb la comunitat

---

El centre promou la sostenibilitat i l'aprenentatge intergeneracional mitjançant la donació d'equips informàtics reciclats i l'ensenyament d'eines digitals als alumnes de primària i als usuaris de la residència de majors.

El nostre IES ha posat en marxa un projecte educatiu que combina la formació acadèmica amb el servei a la comunitat. Dirigit a l'alumnat de 3r i 4t d'ESO, així com als programes de PDC i FPB, aquesta iniciativa interdisciplinària pretén fer un impacte positiu en diversos àmbits, incloent la sostenibilitat, la cooperació intergeneracional i l'aprenentatge de competències digitals.

Reciclatge d'equips informàtics i donació a la comunitat

El projecte té com a base el reciclatge d'equips informàtics obsolets de l'IES, que seran reparats i posats a punt per a ser donats a centres d'educació primària (CEIP) i a la residència de majors del poble. Aquesta iniciativa busca no només allargar la vida útil dels dispositius, sinó també contribuir a la reducció de residus electrònics, un dels problemes mediambientals més actuals.

Un projecte amb un gran impacte comunitari

La creació de vincles entre l'IES, els centres d'ensenyament primari i la residència de majors tindrà un impacte directe en la comunitat educativa del poble. Aquest projecte contribuirà a establir nous lligams entre alumnat i professorat, a més de fomentar una millor integració de l'IES en la vida social del municipi.

Un model a seguir en la formació del segle XXI

Els impulsors d'aquesta iniciativa confien que, a través de l'educació intergeneracional i la implicació directa de l'alumnat, es fomentarà una comunitat més connectada, responsable i preparada per afrontar els reptes del futur.

El Nostre IES

Consolidació de la formació professional a l'IES Rafelbunyol

David de Arano i Felipe Saab

En la primera edició del nostre periòdic, com a alumnes de Formació Professional, ens agradaria donar a conèixer l'oferta de Formació Professional que s'imparteix al centre. Per això, hem entrevistat la Directora, Tonica Pérez.

L'IES Rafelbunyol té dues famílies professionals: Administració i Gestió i Comerç i Màrqueting. Aquestes famílies han sigut triades per les demandes de l'entorn local i característiques del teixit empresarial de la zona. En la família d'Administració i Gestió es pot cursar el Grau Bàsic de Serveis Administratius. Tonica ens comenta que, en portar més de deu anys implantat en el centre aquest cicle s'ha consolidat com una opció formativa popular entre els alumnes que busquen adquirir habilitats pràctiques que els permeten incorporar-se ràpidament al mercat laboral. Actualment 25 alumnes cursen aquest títol.

Pel que respecta a la família de professional de Comerç i Màrqueting, el primer curs del Grau Mitjà d'Activitats Comercials es va impartir per primera vegada en el centre el curs acadèmic 2023-2024. La Directora destaca que aquest cicle ha tingut una gran demanda en els dos anys que porta en el centre. Entre primer i segon curs hi ha 45 alumnes i l'alumnat procedeix de Rafelbunyol i d'altres localitats properes com ara Museros, Massamagrell o El Puig.

Tonica ens ha explicat que la incorporació del cicle d'Activitats Comercials va ser fruit del constant afany de millora del centre i l'aposta per l'ampliació de l'oferta educativa. Amb aquest cicle, el centre busca respondre de manera directa a les necessitats del mercat laboral i potenciar el desenvolupament de competències clau en els estudiants.

Aquest cicle va ser seleccionat a causa del seu enfocament pràctic i capacitat per a formar als alumnes en àrees essencials com ara l'atenció al client, el màrqueting i la gestió de vendes.

Aquestes competències, cada vegada més valorades per les empreses, permet a l'alumnat adaptar-se fàcilment a diferents entorns laborals. A més, el cicle està dissenyat per a cobrir les exigències del mercat actual, assegurant una formació versàtil i de qualitat.

La implantació d'aquest nou cicle va presentar desafiaments importants. El primer d'ells va ser la interminable burocràcia a la qual es va enfrontar l'equip directiu. Una altra dificultat a superar va ser la necessitat d'adaptar les infraestructures del centre i la dotació de l'equip necessari per al correcte desenvolupament del nou cicle. Una vegada implantat aquest cicle formatiu de grau mitjà, el centre s'enfronta al repte d'ampliar la família professional de Comerç i Màrqueting amb la implantació d'un cicle formatiu de Grau Superior.

El Nostre IES

Erasmus+ o una experiència inoblidable

Jéssica Serrano, Jose González i Naran Salcedo

Entrevista a la professora d'angles Merxe Gómez, la qual ja ha viscut aquesta experiència i ens ho compta amb detall

Merxe, què ens pots dir sobre el programa Erasmus +?

El programa Erasmus és el programa de la Unió Europea que ofereix oportunitats per a totes les persones, en tots els seus àmbits i sectors educatius en el qual intervenen tant professorat com alumnat, amb la participació en programes de mobilitats i intercanvis amb altres persones i amb altres alumnes d'altres països.

També podem participar en "Jobs shadowings", que consisteix en el fet que els professors d'un institut van a un altre país a veure com són les tècniques que es realitzen allí per a ensenyar, o com ensenyen en les seues classes. En aquest cas no participen alumnes, solament professorat.

A més, hi ha programes o cursos d'idiomes a l'estranger per a tot el professorat que vullga millorar el seu nivell lingüístic. En l'FP, per exemple, podem fer les pràctiques en empreses en altres països, la qual cosa és súper enriquidora a nivell cultural i a nivell acadèmic.

L'institut ha participat en alguna mobilitat?

El curs passat va ser el primer any que ens vam anar amb els alumnes, ja que fa diversos anys que es va intentar i es va presentar un projecte des de l'institut, però amb el tema del *COVID, no es va poder dur a terme. Per tant, l'any passat ens va sorgir la possibilitat, a través d'un company meu de l'institut de Foios, que ells sí que anaven a anar, (a més tenien l'acreditació Erasmus) i ja tenien el viatge planejat, és a dir, que ja tenien els contactes amb Alemanya. Així que, ens van preguntar si volien ajuntar-nos amb ells, perquè els alemanys eren trenta alumnes i ells solament tenien possibilitat de portar a quinze, pel tema econòmic. Llavors, ens va agradar la idea, i ens vam anar amb ells, i molt bé.

On vàreu estar?

Vam estar en *Gommern, en l'est d'Alemanya. Ens anàrem profes d'ací, Nuria Edo i jo. De Foios també es van anar altres dos *profes, amb els seixanta alumnes. A Alemanya, ells es quedaven allí en el poblet i nosaltres a la ciutat de Magdeburg, a uns 20 minuts amb tren.

Què fèreu allí?

Allí els alumnes anaven pel matí a l'institut amb els seus amfitrions ja que la professora d'allí havia preparat una sèrie de projectes perquè els feren junts i els presentaren l'últim dia. Després també vam tindre alguns dies de visites culturals. Les activitats van ser meravelloses, visites turístiques per *Gommern, visita a Berlín, Magdeburg.

Quins plans teniu per a aquest curs?

Aquest curs el centre tenia planejat anar-se a Alemanya, però per diversos motius hem hagut d'ajornar-lo per al curs que ve.

Per a finalitzar, recomanaries participar en els programes de Erasmus+?

Absolutament. Participar en el programa Erasmus i tot el que siga viatjar, o conèixer altres cultures i altres països, és imprescindible. L'experiència de conèixer la cultura d'un altre país, anar a casa d'una altra persona, estar i conèixer la seua cultura des de dins, des de la seua casa, és meravellós. És un esdeveniment i una etapa de la vida memorable.

El Nostre IES

Erasmus+: Transformant vides a través de l'educació internacional

---

Aquesta setmana hem entrevistat una docent del nostre centre que s'encarrega de la coordinació de l'Erasmus a més de ser la secretària de l'IES RAFELBUNYOL.

A continuació, Nuria Edo, professora entrevistada, ens explicarà en què consisteix aquest programa, a més d'experiències molt enriquidores.

Per a començar, és un programa europeu en funcionament des de fa més de 30 anys, encara que al principi era únicament per a universitaris. Donat l'èxit del programa, es va començar a expandir a alumnat des de 3r ESO fins a 2n Batxillerat, incloent també cicles formatius. Bàsicament és un intercanvi d'experiències educatives que facilita que alumnat d'un país acudisca a un altre per a compartir mètodes educatius i evolució d'un idioma com pot ser l'anglès d'una forma pràctica, a més de relacionar-se amb alumnes del mateix rang d'edat i mateixos interessos.

L'Erasmus és una experiència positiva i enriquidora tant per a alumnes com per a professors; a l'alumnat li aporta una experiència vital ja que per a molts d'ells serà la primera vegada que viatgen a l'estranger.

Núria ha compartit amb nosaltres que ella quan va ser alumna va fer un Erasmus i ho recorda com si fora ahir mateix. A nivell de professorat, sobretot, és una experiència didàctica ja que el fet d'estar en contacte amb altres professors fa que es comparteixen mètodes educatius i projectes per a posteriorment adaptar-los al país on imparteixen les seues classes.

A continuació, parlarem sobre la selecció del país al qual l'alumnat farà l'intercanvi.

Com Nuria ens ha comentat, hi ha unes plataformes per a contactar amb altres centres també ofertats per a l'intercanvi normalment amb un projecte amb una duració aproximada de 18 mesos (a més de prèviament haver realitzat reunions en línia amb l'altre centre involucrat, haver posat en contacte als alumnes de tots dos països i preparar a l'alumnat amb la finalitat d'anar a l'altre país amb coneixements previs). Sobretot, es guien per les recomanacions d'altres docents i els possibles contactes que puguen tindre.

És important destacar que per a l'alumnat de cicles formatius hi ha un programa per a realitzar les pràctiques a l'estranger és una oportunitat única perquè l'alumne es desenvolupa tant professionalment com personalment. L'objectiu principal és millorar l'idioma del país estranger al qual acudeixes ja que genera molta confiança a l'hora d'expressar-te. L'alumne guanya molta soltesa a l'hora de parlar.

Resumint, el programa Erasmus és una excel·lent oportunitat educativa que beneficia estudiants i professors. Amb més de 30 anys d'història, permet l'alumnat participar en intercanvis i millorar les seues habilitats lingüístiques.

La docent Nuria Edo ressalta que aquestes experiències enriqueixen tant als estudiants, que viatgen a l'estranger, com als docents, que comparteixen mètodes educatius. En definitiva, Erasmus és una molt bona oportunitat per a alumnes"

El Nostre IES

1r Premi Cartell Trobades

Alice Diana Calin alumna de batxillerat artístic, ha guanyat enguany el primer premi de cartells "Trobades d'escoles en valencià". Enhorabona!

El Nostre IES

"Aula Emprén" una aposta educativa pel talent i la creativitat en la FP

Alumnat 2n curs FP Bàsica

La iniciativa "Aula Emprén", implementada en diversos centres educatius de Formació Professional, s'ha consolidat com un referent per als estudiants interessats en el món de l'emprenedoria. Mitjançant tallers, dinàmiques grupals i activitats pràctiques, aquest programa impulsa la innovació i la planificació de negocis entre l'alumnat.

Eva Mª Soler, Mar Aznar, Yanira Piquer i Zoe Wiergo

Amb l'objectiu de promoure l'ocupabilitat i la creació de projectes sostenibles, l'Aula Emprén oferirà activitats durant tot el curs acadèmic. Aquestes iniciatives estan dissenyades per fomentar la col·laboració, la interdisciplinarietat i l'aprenentatge pràctic en els diferents cicles formatius del centre. Entre els projectes previstos es troben:

- Projecte intercicles (CFGB/CFGM): Creació del periòdic de l'IES Rafelbunyol.
- Projecte intermodular (1r CFGM): Creació d'una tenda d'esports.
- Projecte intermodular (2n CFGM): Elaboració d'un pla d'empresa.

L'Aula Emprén no serà una classe convencional, sinó un espai dinàmic on l'alumnat podrà treballar en equip, desenvolupar idees i gestionar projectes reals.

Objectius del programa

El programa busca assolir metes clares i ambicioses, entre les quals destaquen:

- Fomentar la col·laboració entre cicles formatius i mòduls.
- Promoure l'aprenentatge basat en projectes (ABP).
- Potenciar la creativitat, la comunicació i el treball en equip.
- Desenvolupar competències professionals i personals adaptades a les exigències del mercat laboral.

Una oportunitat única des de les aules

Aula Emprén representa una oportunitat única per desenvolupar el talent i la creativitat de l'alumnat de Formació Professional. Aquest enfocament innovador no sols prepara els estudiants per als reptes del futur laboral, sinó que també fomenta la generació d'idees sostenibles i col·laboratives des de les aules.

"És una experiència transformadora que marca la diferència en la manera d'aprendre i treballar" conclou Eva Mª Soler Cap d'estudis d'FP i coordinadora de l'Aula Emprén.

El Nostre IES

Antic alumne de FP Bàsica destaca la seua experiència i recomana el centre educatiu

---

Alumnat 2n curs FP Bàsica

Alumne del curs 2023-2024, que va cursar la FP Bàsica en Serveis Administratius, ha elogiat la seua etapa a l'institut i ha valorat molt positivament la seua experiència educativa.

Iván García, Sergio Muñoz i Jorge Gómez

Iván García, que va descriure la seua etapa en l'ESO com a “regular”, va trobar en la FP Bàsica un entorn més adequat i beneficiós per als seus interessos acadèmics i professionals. “Va ser una experiència interessant, i el que més destaque és la metodologia d'ensenyament del professorat, que em va ajudar a entendre millor els continguts”, va assenyalar. Entre els mòduls que més li van agradar, va destacar especialment el d'informàtica, pel seu enfocament pràctic i útil.

La FP Dual, clau en la seua formació

Una part destacada de la seua experiència educativa va ser la participació en la modalitat de FP Dual, que combina la formació teòrica al centre amb pràctiques remunerades en empreses. Iván va valorar molt positivament aquesta modalitat, degut a l'aprenentatge pràctic que va adquirir durant el període de pràctiques. “La FP Dual em va semblar millor que la FCT, perquè fas més hores, aprens més i, a més, et paguen”, va afirmar, subratllant la importància d'aquesta fórmula per al seu desenvolupament professional.

Recomanacions i suggeriments de millora

Tot i la seua satisfacció general, Iván va suggerir impulsar l'àrea d'administració dins del centre per reforçar encara més aquesta branca formativa. Amb tot, va assegurar que recomanaria l'institut i la FP Bàsica a altres estudiants. “Sí, recomanaria el centre. Ha sigut una bona experiència, amb alguns inconvenients, però he après molt”, va concloure.

Conclusió

El testimoni d'Iván García reafirma el valor de la FP Bàsica a l'institut com una alternativa educativa eficaç, especialment per a aquells que busquen una formació pràctica amb moltes oportunitats laborals. La seua experiència posa en relleu la importància de metodologies innovadores i l'aposta per models com la FP Dual per millorar l'aprenentatge i facilitar la transició al món laboral.

Cultura

Descobreix i coneix de la mà de Nuria Blanco la biblioteca del nostre centre

Andreu Gimeno

Nuria, docent de matemàtiques i encarregada de la biblioteca del centre, ens ha concedit una xicoteta entrevista

La biblioteca compta amb més de mil exemplars que s'ordenen en funció de les assignatures. En el cas dels cicles implantats en el centre, la biblioteca també compta amb diversos exemplars relacionats amb el comerç i el màrqueting.

El fons bibliogràfic augmenta cada any amb les adquisicions que realitza el centre. Núria també ens va comentar que la biblioteca accepta les donacions de particulars. Els llibres d'Arturo Pérez-Reverte són els més sol·licitats entre els estudiants de Batxillerat destacant 'El capità Alatriste'.

D'altra banda, l'elecció preferida entre els estudiants de l'ESO és la saga de "Detectiva Esquelet" de Skulduggery Pleasant.

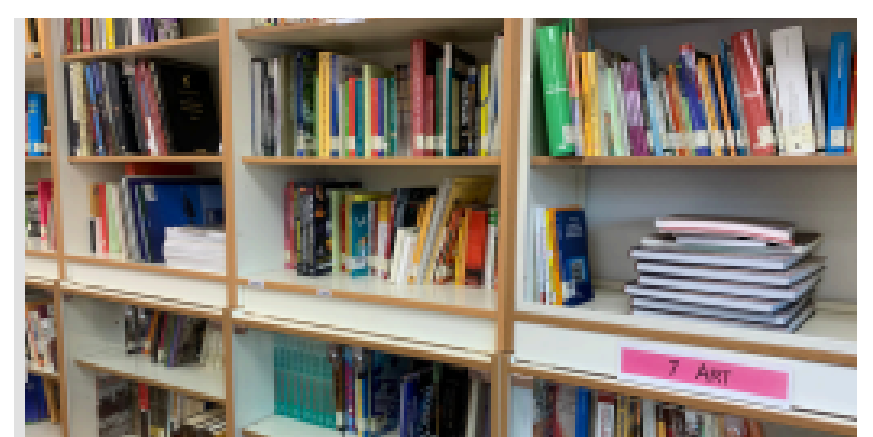

La biblioteca està oberta durant els esbarjos i sempre hi ha un docent encarregat d'atendre les necessitats de l'alumnat i vigilar l'estada en aquesta.

El termini de préstec és de 15 dies amb la possibilitat de renovar-ho altres 15 dies més. No obstant això, en el cas de les lectures obligatòries, i amb la finalitat que puguin llegir el llibre el màxim d'alumnes possible, existeix un termini reduït de préstec de 7 dies.

El principal repte a afrontar és l'adaptació del sistema de préstec a les noves tecnologies.

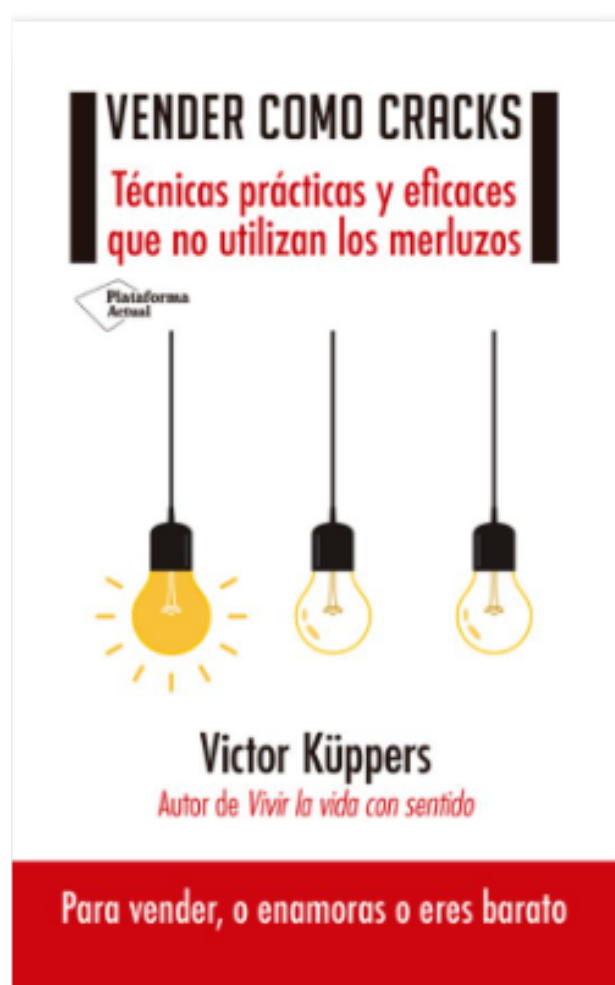
Finalment, destacar que la biblioteca també s'utilitza com a lloc de trobada on realitzar clubs de lectura i tallers.

Cultura

Et recomanem estos llibres de la nostra biblioteca

Vendre com a cracks

Víctor Küppers, conferenciant reconegut per les seues xarrades motivadores, ens transmet en este llibre que la venda és una professió meravellosa i que es pot gaudir amb el treball comercial. Us recomanem este pràctic llibre que, amb sentit de l'humor, explica tècniques i metodologies de venda que funcionen i donen resultats.

Quien se ha comido mi queso?

Este llibre ens ajuda a reflexionar sobre la nostra actitud davant el canvi i les conseqüències que té per a cadascun de nosaltres la manera d'enfrontar-nos a ell.

Esta metàfora ens fa pensar el que ens pot ocórrer i les diferents formes que tenim de veure la vida en diferents contextos.

Finanzas para frikis

Vols saber com gestionar la teua paga setmanal? No saps com fer un pressupost per als teus gastos? Este llibre ens permet conèixer les finances personals a partir de l'anàlisi de casos de personatges cèlebres de pel·lícules i sèries.

Amb exemples molt senzills, podràs aprendre a fer un pressupost, els perills de l'endeutament, què és l'interés compost així com les finances socialment responsables.

Societat

L'IES Rafelbunyol organitzà una carrera solidària per a ajudar l'IES Sedaví afectat per la DANA

Alumnat 2n curs FP Bàsica

El passat divendres 29 de novembre, estudiants i professors de l'IES Rafelbunyol participaren en una carrera solidària per recaptar fons destinats a ajudar l'IES Sedaví, greument afectat pels estralls de la recent DANA.ang d'edat i mateixos interessos.

Paula Tarazón, Vicente Amposta, Hugo Millán, Álvaro Alfonso, Daniel Orts, Juan Antonio Benlloch i alumnat IES Rafelbunyol

Després dels devastadors efectes de la DANA que colpejà Sedaví, la directiva de l'IES Rafelbunyol va decidir mobilitzar-se per donar suport a l'institut del municipi, que patí greus danys en les seues instal·lacions. La carrera solidària, celebrada el 29 de novembre al poliesportiu municipal, comptà amb la participació de l'alumnat de tots els cursos i del personal docent del centre organitzador.

"Sabíem que havíem de fer alguna cosa per ajudar els nostres companys de l'IES Sedaví. Amb aquest tipus d'iniciatives volem mostrar que la solidaritat pot marcar la diferència", explicaren els professors coordinadors de l'activitat. Els fons recaptats mitjançant inscripcions i donacions es destinen íntegrament a reparar els danys soferts per l'institut afectat i a recuperar el material escolar perdut.

L'esdeveniment no es limità a la carrera: també inclogué recollida de material escolar i jocs de taula, que ja s'han entregat a l'IES Sedaví per donar suport a l'alumnat i al professorat durant la seua recuperació. "Amb accions com aquesta també reflexionem sobre com protegir-nos millor davant futures catàstrofes", destacà Paula.

L'IES Rafelbunyol es mostrà orgullós per la gran implicació de la comunitat educativa i el resultat de la iniciativa, s'han aconseguit 1.100€. La jornada solidària ha estat una mostra de com la unió pot ajudar a superar qualsevol adversitat. Corre per Sedaví, corre per la solidaritat!

L'èxit d'un negoci gràcies al màrqueting digital

Tania Nastenko i Noor Laghmari

En 2014, Sonia i Silvia, germanes residents a Massamagrell, van decidir emprendre juntes i obrir el seu propi negoci. Així va nàixer “Més que bonica”, un centre d'estètica situat també a Massamagrell. La idea de crear el negoci li va sorgir a Silvia, que en aqueix moment treballava en una empresa que va tancar per la crisi. Totes dues germanes, encara que Sonia en aqueix moment treballava en una empresa, es van adonar que era el moment perfecte per a obrir el seu propi negoci. El camí pel qual van haver de passar no va ser fàcil, ja que suposava molt d'esforç i temps invertit. Van aprofitar al màxim les xarxes socials per a promocionar els seus serveis, la qual cosa els va permetre donar a conèixer el seu negoci a un públic més ampli. Van utilitzar plataformes com Instagram i Facebook per a mostrar el resultat dels tractaments i compartir promocions, la qual cosa els va permetre connectar amb els seus clients.

Silvia ens comenta que els clients coneixen el negoci gràcies al màrqueting digital i, posteriorment, el recomanen a altres persones. Encara que les xarxes socials ajuden en la difusió del negoci i captació de nous clients, el boca a boca continua sent efectiu a l'hora de vendre. Les germanes ressalten la importància de mantindre les xarxes socials actualitzades i amb contingut rellevant. Per a elles, mostrar el seu treball a través de les xarxes socials els ofereix l'oportunitat de mostrar un treball ben fet. A més dels serveis estètics, han creat una nova línia de negoci: classes d'automaquillatge. Aquesta iniciativa els ha donat l'oportunitat que les clientes compartisquen les seues experiències en xarxes socials i, d'aquesta manera, el centre ha augmentat la seua visibilitat en la xarxa. En acabar l'entrevista, les germanes ens han donat uns consells molt importants .si volem muntar el nostre propi negoci: “Si una persona desitja emprendre, ha de tindre molt clar al que realment es vol dedicar i el temps que està disposats a invertir”

Rocioart, exemple de dona emprenedora

Pablo Algaba, Victor Martí i Marcos Rodrigo

19 de noviembre

Día de la Mujer Emprenedora

Objetivo: aumentar la visibilidad de la mujer poniendo el foco en los obstáculos y dificultades que se encuentran las emprenedoras.

Datos: En España cuatro de cada cinco emprenedores son hombres, sólo una de cada cinco son mujeres.

Rocío Terol, propietària d'un centre d'estètica a Rafelbunyol, ens compta la seua inspiradora experiència com a emprenedora, demostrant com la passió i la perseverança poden convertir una afició en un negoci. Des de xicoteta, sempre el va atraure l'estètica i va començar de manera autodidacta, aprenent pel seu compte i oferint els seus serveis a amics i familiars, simplement per gust. Finalment va decidir fer el salt per a crear el seu propi negoci el nom comercial del qual és "Rocioart". Amb el temps, s'ha format al costat dels millors professionals, i hui dia continua aprenent constantment, ja que considera que estar al corrent de les últimes tendències és essencial en el seu ofici.

Els primers passos de Rocío no van estar lliures de dificultats. Un dels principals reptes va ser realitzar la inversió inicial en materials, una cosa imprescindible per a oferir un servei de qualitat. A més, va assenyalar que hui dia el finançament pot ser una barrera important per als qui desitgen emprendre. No obstant això, ella va tindre la sort de comptar amb un espai en la seua pròpia casa que va poder habilitar per a treballar, la qual cosa li va permetre estalviar en costos i destinar els recursos disponibles a altres necessitats del seu negoci. Segons Rocío, un dels secrets del seu èxit ha sigut sempre prioritzar la qualitat en el seu servei, perquè un client satisfet sempre recomanarà el teu treball. A més, les xarxes socials han sigut un aliat fonamental, servint com un aparador on ha pogut mostrar els seus treballs i atraure a nous clients.

Al llarg de la seua trajectòria, Rocío s'ha enfrontat diferents reptes, però la seua passió pel que fa li ha permès superar cadascun d'ells. En la seua opinió, quan es treballa amb dedicació i passió, els problemes tendeixen a solucionar-se i el client sempre queda satisfet. Rocío també té un missatge clar per a altres dones que desitgen emprendre: "Si de veritat els agrada alguna cosa, que ho intenten i no deixen que els prejudicis els detinguen. Això sí, han de valorar bé els riscos, sobretot en recórrer a finançaments externs". Ella reconeix que va tindre sort en comptar amb recursos i persones que la van secundar durant el procés, i anima a altres emprenedores a buscar aqueix mateix suport en el seu entorn. Finalment, si poguera tornar a l'inici del seu negoci, es donaria el consell prendre's els problemes amb més calma, perquè quasi sempre tenen solució. Rocío conclou que la seua experiència com a emprenedora ha sigut una barreja de passió, esforç i suport dels qui van creure en ella.

L'hort de l'IES

Entrevista a Juan Luis Lloria, professor del centre, sobre l'Hort de l'Institut: Un espai d'aprenentatge i col·laboració

Alumnat 1r curs FP Bàsica

1. Des de quan existeix l'hort de l'Institut?

L'hort va començar abans de 2017, però s'ha anat millorant amb el temps.

2. Per què ets el responsable de l'hort?

Perquè m'agrada l'agricultura i vaig començar a col·laborar amb Kike. Ara també compto amb la col·laboració d'Inma, tot i que està de baixa.

3. Quins grups d'alumnes treballen en l'hort?

Treballen els alumnes de PDC, FPB 2n i també els que volen participar durant l'hora del pati.

4. Què es planta a l'hort?

Cebes, carxofes, carlotes, patates, alls, enciams, tomaca, entre d'altres.

5. Què fan quan arpleguen la collita i on la porten?

La collita es ven al mercat que fem dins de l'institut, on alumnes i professors poden comprar els productes.

6. Com mantenen l'hort durant l'any?

Després de l'estiu, es retiren les males herbes i es prepara el terra amb la aixada per plantar de nou.

7. Com va sorgir la idea de fer un hort a l'Institut?

La idea va sorgir amb la voluntat d'ensenyar als alumnes com es planten i es cullen els aliments, i sensibilitzar sobre una alimentació saludable.

8. Quina és la finalitat de l'hort a l'Institut?

L'objectiu és que els alumnes i professors aprenguin el procés de cultiu i la importància de consumir aliments frescos i saludables.

9. Qui finança el projecte de l'hort?

El projecte està finançat per l'institut, que cobreix les despeses dels materials i manteniment de l'hort.

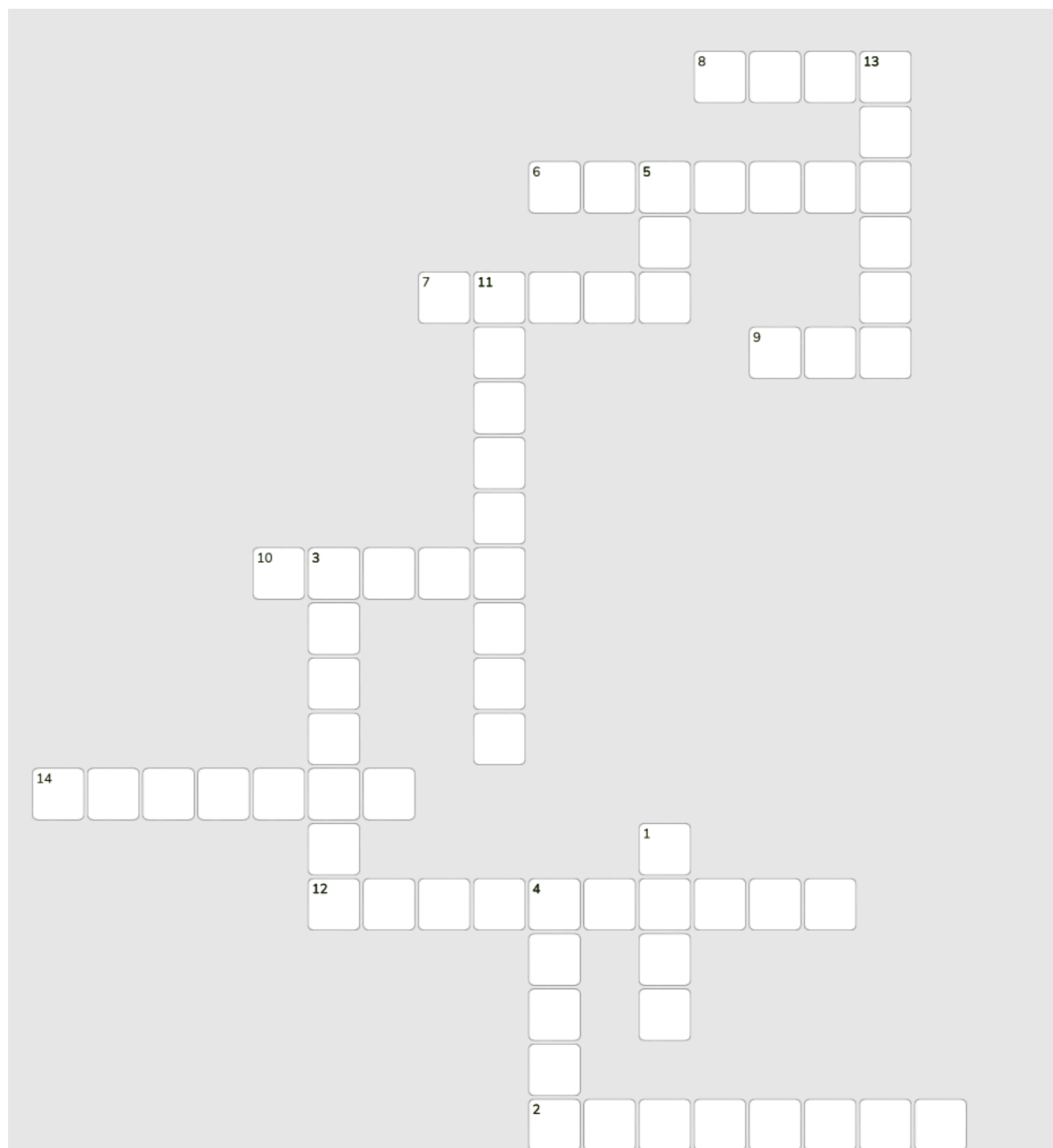

Passatemps

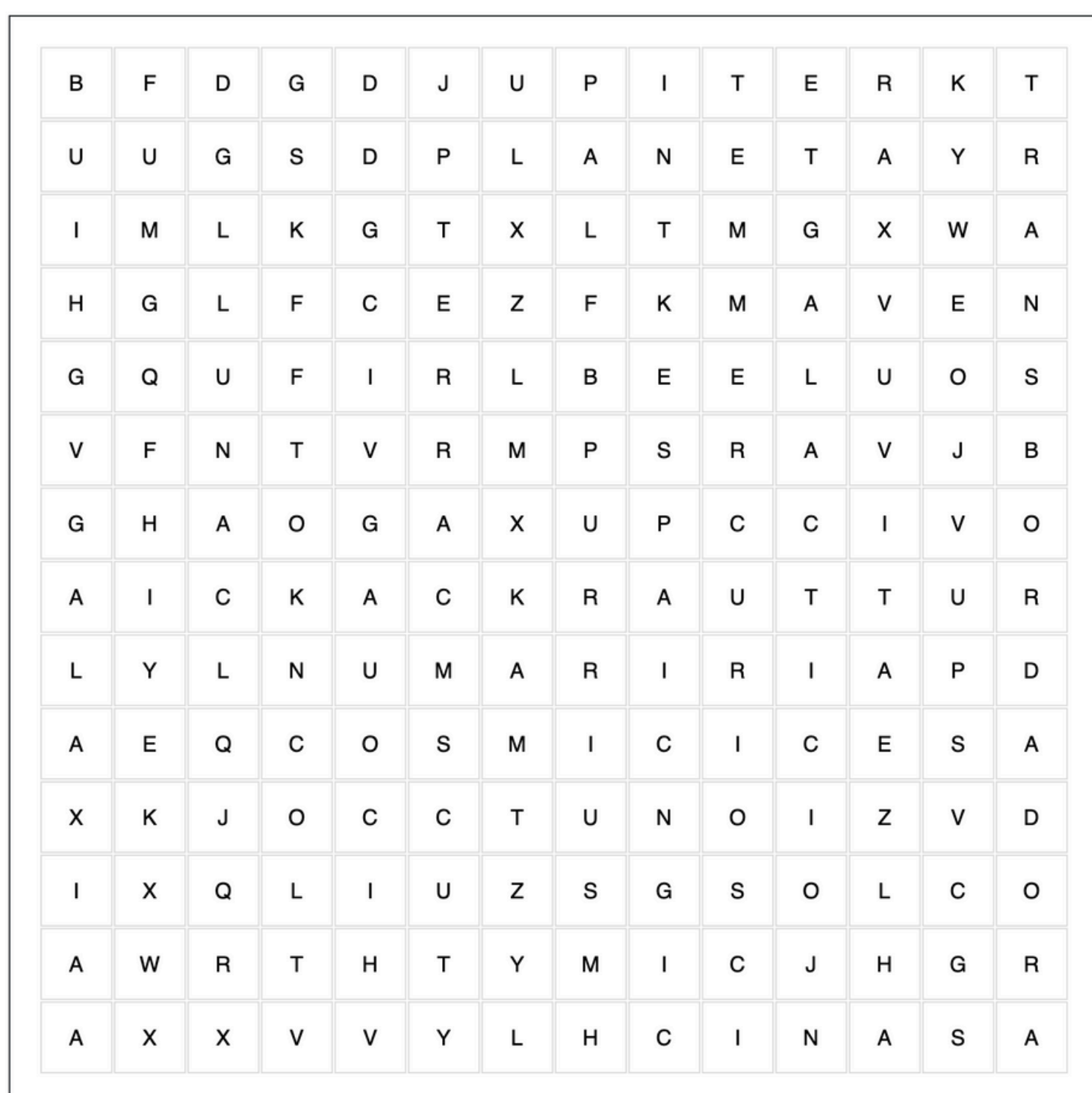
Felipe Saab i Samuel Ortiz

Juguem a futbol

1. *Esfera utilitzada per a jugar en el camp, fonamental per al desenvolupament del joc*
2. *Estructura on s'intenta marcar gol, ubicada a cada extrem del camp*
3. *Persona encarregada de fer complir les regles del joc durant un partit*
4. *Conjunt de jugadors que competiran junt en un partit o torneig*
5. *Acció d'introduir el baló en la porteria de l'equip adversari*
6. *Cadascú dels membres d'un equip que participa activament al joc o partit*
7. *Tir lliure directe que es concedix després d'una falta comesa dins l'àrea*
8. *Lloc on es juguen els partits de futbol*
9. *Ferramenta utilitzada per a revisar les jugades polèmiques*
10. *Acció que afecta la salut d'un jugador o incomplix les normes del joc*
11. *Uniforme per a practicar l'esport*
12. *Persona que s'encarrega de donar les instruccions als jugadors de l'equip des de la banqueta*
13. *Únic jugador de l'equip que pot tocar la pilota dins l'àrea*
14. *Pot ser de color groc o roig i s'utilitza per castigar les infraccions més fortes comeses pels jugadors*

L'espai exterior

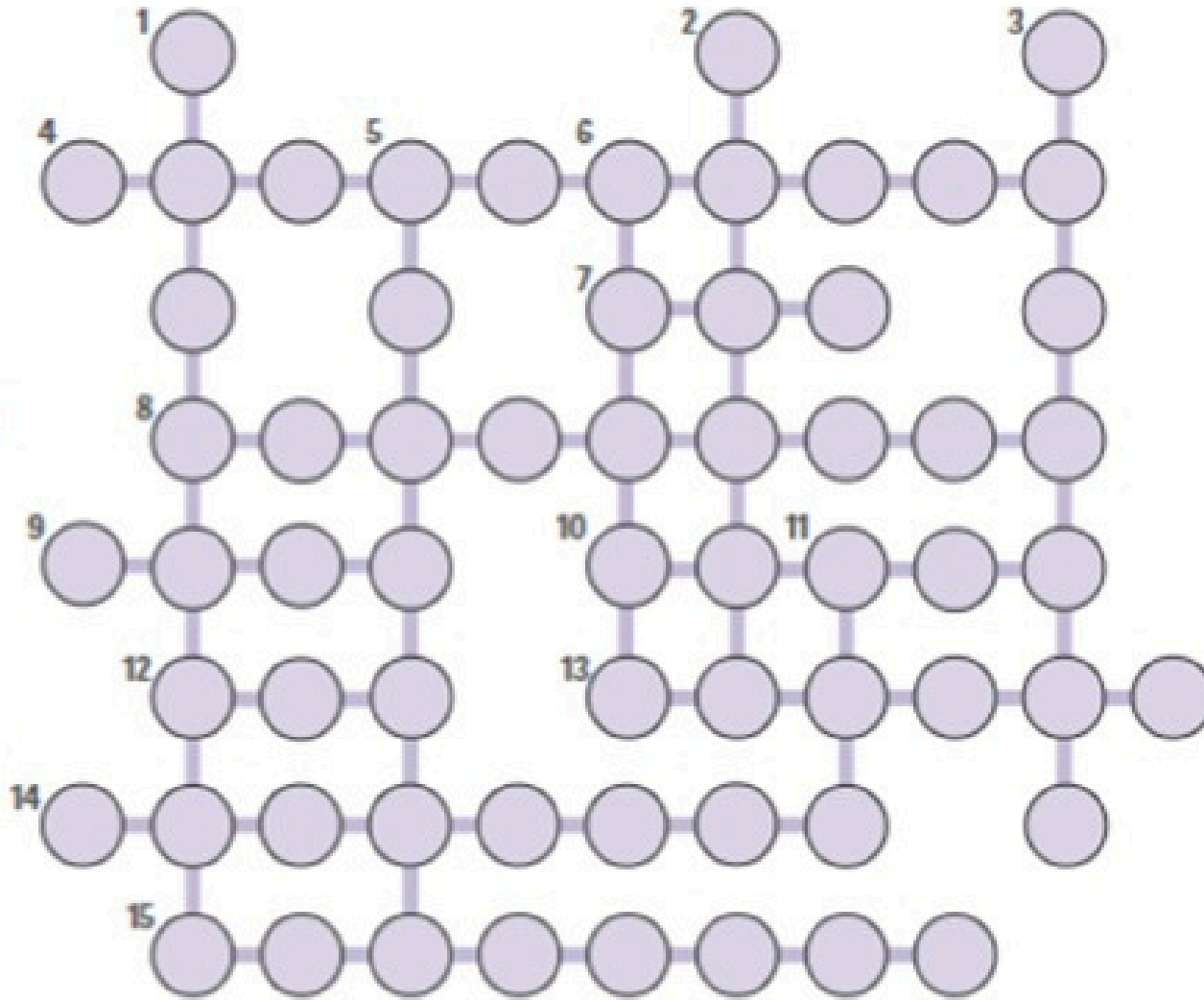
Pasatiempos

Concentración

1. En la encrucijada

Completa con las palabras que corresponden a las definiciones. El número indica la casilla de inicio.

1. Premio o recompensa.	9. Ahí introduces la papeleta.
2. Pueden ser aparatosas.	10. Cubrir con algo.
3. Donde guardas la ropa.	11. Lo contrario al conflicto.
4. Complacer.	12. De él.
5. No ves diferencia entre ellos.	13. Atravimiento.
6. Flatulencia.	14. Modernidad, pero con mal tono.
7. Es un embrollo.	15. ... comemos y bebemos.
8. Una persona zalamera.	

Percepción

4. **Idénticas.** Dinos qué dos ilustraciones son completamente iguales y qué detalle cambia en las otras dos.

Cálculo mental

2. **Confirma el resultado.** Se trata de que hagas estas operaciones sin lápiz.

Tu primer número	52
Muúltiplicalo por	4
Súmale	Los pecados capitales
Divídelo entre	5
Réstale	11
Muúltiplicalo por	3
¿Qué número te ha salido?	
a. 94	b. 103
c. 96	d. 101

Cultura general

3. **La intrusa.** Escribe el nombre de la comunidad a la que corresponde cada bandera... y detecta la falsa.

Soluciones

1. En la encrucijada
Galardon, caldas, armario, satisfacer, iguales, flato, fio, aduñadora, uma, tapar, paz, del, osadía, modernez y nosotras.

2. Confirma el resultado
La c. 96.

3. La intrusa
Son las banderas de Islas Baleares, La Rioja, Castilla y León, Navarra, Extremadura y Galicia. Está mal la de La Rioja. La banda azul es, en realidad, verde.

4. Idénticas
Son iguales la B y la D.

